

Nr 145.

Av herr **Svensson** i Ljungskile **m. fl.**, *angående beskattning av illustrerade och kolorerade veckotidningar.*

Vid flera tillfällen de två senaste åren har frågan om beskattning av tidningar och tidskrifter varit före i riksdagen. Vid 1940 års riksdag väcktes motioner i båda kamrarna, I: 112 och II: 130, i vilka föreslogs skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning angående skatt på vissa slag av tidskrifter. I sitt betänkande nr 44 i anledning av dessa motioner anför bevillningsutskottet bland annat följande:

»I likhet med motionärerna anser utskottet att i nuvarande statsfinansiella läge skäl tala för en beskattning av de i motionen åsyftade tidskrifterna. Enligt vad utskottet inhämtat är emellertid frågan om nya indirekta skatter för närvarande föremål för Kungl. Maj:ts prövning. Utskottet finner att frågan om skatt å nämnda tidskrifter därvid bör tagas under övervägande. Under sådana förhållanden anser utskottet någon åtgärd i anledning av motionerna icke nu böra vidtagas. Utskottet har under hand inhämtat att under åren 1938—1939 utgjorde nettoupplagan per vecka för ett trettiotal tidskrifter sammanlagt cirka 2,445,000 exemplar.»

Vid urtima riksdagen år 1940 framlade Kungl. Maj:t i proposition nr 3 förslag till allmän omsättningskatt, varvid även tidningar och tidskrifter voro medtagna. Första särskilda utskottet säger i sitt utlåtande nr 10 angående ifrågavarande beskattning följande:

»I ett antal motioner liksom även i ett flertal inkomna skrifter har hemställts om skattefrihet för olika slag av tidningar och tidskrifter. Av den utredning, som framlagts till stöd för detta yrkande, har utskottet bibringats den uppfattningen att här föreligger ett fall, där en omsättningsbeskattning efter föreslagna linjer komme att medföra större praktiska olägenheter än om dessa tryckalster befriades från beskattning i denna form. Detta sammanhänger med de säregna förhållanden, som förekomma vid denna försäljning och speciellt vid lösnummerförsäljningen. Däremot kan utskottet icke finna tillräckliga skäl föreligga att här medgiva frihet från varje beskattning, och utskottet förutsätter därför, att för tidningarnas och tidskrifternas vidkommande i stället för omsättningskatten genomföres en beskattning av motsvarande storleksordning, men i en för detta område mera lämpad form. Utskottet är icke i tillfälle att framlägga något utformat förslag till dylik beskattning, men av undersökningar, som utskottet låtit verkställa, har utskottet trots sig finna, att en enkel och tillfredsställande lösning står att vinna genom accisbeläggning av tidnings- och tidskriftspapperet. Enligt utskottets mening bör denna fråga göras till föremål för utredning genom Kungl. Maj:ts försorg och förslag i ämnet snarast föreläggas för riksdagen. Då en pappersaccis kommer att drabba endast

här i riket tryckta tidningar och tidskrifter, bör den nu förordade befrielsen från omsättningskatt tydligen erhålla motsvarande begränsning.»

Av här citerade uttalanden av såväl bevillnings- som första särskilda utskottet synes framgå, att båda uttala sig för skatt på tidningar och tidskrifter, men anse att Kungl. Maj:t bör utforma förslag härom. Såvitt hittills är känt har något förslag i frågan ej avhört. Vi anse att flera skäl tala för att denna skattefråga upptages till slutgiltig prövning.

Emellertid anse vi att endast de illustrerade och kolorerade veckotidningarna böra ifrågakomma vid denna beskattning. De vanliga nyhetstidningarna såväl de dagliga som de vilka utkomma med ett eller flera nummer i veckan böra alltfört vara skattefria. Många av dessa ha på grund av kristiden stora svårigheter att bekämpa, varför de säkerligen ej förmå bära ökade pålagor. Likaså böra tidningar och tidskrifter av kyrklig och religiös karaktär, samt sådana som äro organ för föreningar, sammanslutningar eller organisationer gå fria från beskattning. Vad vi främst avse, äro de tidskrifter som huvudsakligast innehålla nöjes- och förströelseläsning. Ehuru vi gärna erkänna att flera av dessa stå på ett högt plan vad innehåll beträffar och därför kunna anses ha en uppgift att fylla, finnas å andra sidan många med underhålligt, ja tvetydigt innehåll som verkar neddragande på läsekretsen. Trots detta säljas dessa senare i massor till okritisk ungdom. Kunde en beskattning av dessa underhålliga alster i någon mån minska deras upplagor, vore detta enbart en vinst ur moralisk synpunkt.

Vid den undersökning angående veckotidningarnas upplagor som bevillningsutskottet fått del av år 1940 framgår, som ovan nämnts, att dessa år 1939 hade en sammanlagd upplaga på i runt tal 2^{1/2} miljon netto per vecka. Då räknades likväl inte alla, endast ett trettiotal av de största. Sedan dess ha flera nya tillkommit. Tillförlitliga siffror äro svåra att erhålla, men skäl finnas för antagandet att närmare 3 miljoner exemplar av samtliga veckotidningar säljas per vecka. Vid en skatt av t. ex. 10 öre per nummer skulle erhållas cirka 15 miljoner kronor per år.

Vem eller vilka som skola redovisa skatten ifråga torde utredningen kunna klarlägga. Att lösnummerförsäljarna ej gärna kunna ifrågakomma torde stå klart. Enklast synes oss vara att förläggarna erlägga skatten månads- eller kvartalsvis i efterskott. Kontrollen bör kunna ske på samma sätt och av samma organ som kontrollera omsättningskatten.

Givetvis böra importerade tidskrifter beskattas i minst lika hög grad som de inhemska.

På grund av vad vi här ovan anfört tillåta vi oss hemställa,

att riksdagen må besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t an- hålla om utredning av frågan om skatt på illustrerade och kolo- rerade veckotidningar samt för riksdagen framlägga det förslag vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 22 januari 1942.

Wald. Svensson.

Ewald Lindmark.

Ernst Aqvist.

Joh. Nilsson.

Rudolf Boman.

K. E. Hansson.